

ХРОНІКА

21–22 травня 2009 р. у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького проведено VI Міжнародну наукову конференцію «Актуальні проблеми менталінгвістики». Організатори конференції — Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Мінський державний лінгвістичний університет. Організаційний комітет очолювала завідувач кафедри загального та російського мовознавства ННІ іноземних мов Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького проф. В. П. Мусієнко.

У роботі конференції взяли участь учені з вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ України, Росії, Білорусі, Німеччини. Робота науковців відбувалась у восьми секціях, де обговорено актуальні проблеми мовної картини світу, концептуалізації та категоризації світу, перекладу й міжкультурної комунікації, соціопсихолінгвістики, інтерпретації тексту, дискурсивні проблеми та психолінгвістичні засади методики викладання мови.

Вітальним словом конференцію відкрив ректор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького проф. А. І. Кузьмінський. Він зазначив, що конференція «Актуальні проблеми менталінгвістики» проходить на філологічному факультеті Черкаського національного університету вже вшосте і стала доброю традицією. Вона дає змогу вченим різних країн представити свої наукові здобутки та обговорити проблемні питання лінгвістичних досліджень. А. І. Кузьмінський коротко ознайомив присутніх з історією та структурою університету, представив основні досягнення університету в галузі лінгвістики, розповів про наукові напрями та багатопланові розробки менталінгвістичної школи університету.

Пленарне засідання розпочалося з доповіді О. Є. Римкевич (Мінськ) «Интенциональные свойства модальных когезий в публицистическом дискурсе», у якій відстоювалась думка, що в публіцистичному дискурсі модальні когезії у взаємозв'язку з оцінними компонентами сприймаються як орієнтовані на інтеграцію тексту, відіграючи при цьому важливу роль і в загальному змістотворенні, і в забезпеченні його комплексного інтенційного впливу на адресата. У доповіді Л. Лінхарда (Мюнстер, Німеччина) «Межкультурная коммуникация и коммуникативная компетенция» була порушена проблема бар'єрів у міжкультурній комунікації, проаналізовано причини їх виникнення, запро-

поновано стратегії досягнення взаєморозуміння в комунікаціях такого типу. Доповідь Н. Л. Іваницької (Вінниця) було присвячено вивченню синтагматики повнозначного слова й формально-синтаксичної структури простого речення. С. С. Єрмоленко (Київ) у доповіді «Про деякі категорії “класичної” семіотики та їхнє значення для сучасного мовознавства» розглянув проблему можливості й межі оцінки репрезентативної відповідності між позначенням і позначуваним у сучасній лінгвістиці, порушив питання про наявність та характер зв'язку між епістеміко-комунікативною перспективою дискурсу та знаковою структурою мовних утворень, що в ньому виступають.

Проблема створення метамови прагматики розглядалася в доповіді Ф. С. Бацевича (Львів) «Пролегомени до теорії дослідницької одиниці та метамови лінгвістичної прагматики». Дослідник відстоює думку, що для створення метамови опису комунікативного прагматичного смислу (КПС) необхідне втілення низки проєктів, зокрема створення національного корпусу контекстів з урахуванням найтипівіших контекстів і ситуацій спілкування носіїв конкретної лінгвокультури, здійснення детального аналізу комунікативних смислів у цьому корпусі, створення типології смислів та достатньо формалізованої мови опису носіїв КПС тощо. Л. О. Ставицька (Київ) доповіла про результати дослідження найтипівіших комунікативних ситуацій, що відбуваються в українському міському транспорті — «маршрутках», проілюструвала основні компоненти концепту «маршрутка». О. О. Селіванова у доповіді «Прецедентні феномени у процесах номінації» розкрила сутність прецедентних феноменів, окреслила типологію прецедентно мотивованих номінативних одиниць та когнітивний статус їхніх мотиваторів, зазначила, що знаки прецедентних феноменів є досить активними в номінативних процесах, виконують естетичну, прагматичну функції і служать засобами збереження та трансляції культури народу.

До участі в секції «Мовна картина світу» було заявлено 37 доповідей, безпосередньо в роботі секції взяли участь 22 науковці. На засіданні обговорено актуальні проблеми національно-культурної специфіки мовної картини світу, особливості номінацій у різних мовних категоріях. Неабиякий інтерес викликали доповіді Н. В. Барбари (Конотоп) «Аксиологическая лексика как средство репрезентации украинской ментальности»,

Г. І. Мартинової «Нерегулярні фонетичні зміни в середньонадніпрянських говірках», А. Г. Голодова (Рязань, Росія) «Национально-культурная специфика и тенденции развития разговорного языка (на материале современного немецкого языка)», О. С. Пінковської «Динаміка літературної норми сучасної французької мови (на прикладі молодіжних неологізмів)». З доповідями виступили також Т. В. Слива, О. І. Тимченко (Київ), Т. В. Жук (Ніжин), О. О. Марочкіна (Тернопіль), Т. В. Щербина (Черкаси), І. А. Герасименко (Горлівка), А. А. Гаран, В. В. Гур'єва та ін.

На секції «Концептуальний аналіз мови» виступило 13 науковців, зокрема О. Ляпичева (Дніпропетровськ), І. Н. Литвин, Г. А. Ярмоленко (Черкаси), Н. І. Дегтярьова (Миколаїв), О. А. Кучерява, Д. О. Поздняков (Одеса), Н. М. Соколан, О. С. Афанасьєва, І. А. Гук. Доповідачі продемонстрували ефективність використання концептуального аналізу для дослідження таких концептів, як *заря, культура, троянда, insanity* та ін. Особливу увагу привернули доповіді І. В. Бровченко «Теория есть растение: спектр концептуальной метафоры в клише англоязычного научного текста», О. Ю. Радченко «Корелятивный домен “людина” в концептуальной метафоре англоязычных терминов маркетинга», Г. А. Черненко (Київ) «Мовний аспект ейджизму: про дискримінаційний ціннісний концепт *повага до старших*».

На секції «Граматична категоризація світу» було зроблено 10 доповідей із запланованих 22. Великою увагою відзначені виступи Н. Б. Іваницької (Вінниця) «Особенности корреляции английского деепричастия *to fail* из украинскими відповідниками в аспекті формально-синтаксичної структури речення», Л. М. Кулешової «Модификаторы текстовой модальности истинности». З доповідями виступили також Л. В. Шитик, Н. П. Руденко, Л. А. Пашис, Г. Л. Лук'янова (Черкаси), О. Ф. Браницька (Переяслав-Хмельницький), К. І. Лукінова, В. А. Токарчук, С. С. Воробйова та ін., які висвітлили питання фразеологізованих складних речень, речень з умовною модальністю, питання вираження просторових відношень у когнітивному аспекті.

Секція «Міжкультурна комунікація і проблема перекладу» була представлена доповідями В. В. Шляхової «Українознавчі підходи до мовної освіти в середній школі (на матеріалі шкільних підручників)», Н. М. Поліщук, І. З. Тарасинської «Стилістичні особливості перекладу циклу Л. Українки “Сім струн” німецькою мовою», Т. В. Вербицької «Концепт *воля* у перекладах Віри Річ», О. М. Красовської «Іншомовні елементи в епістолярії Л. Українки як свідчення мовної культури письменниці».

До участі в роботі секції «Соціопсихолінгвістичні аспекти мовлення» зголосилося 30

науковців. Доповіді викликали жвавий інтерес та супроводжувались активним обговоренням, зокрема доповіді В. П. Мусієнко «Влияние социопсихических характеристик личности на реализацию стратегий любовной коммуникации (на материале повести И. Тургенева “Первая любовь”», С. К. Корновенко «Актуализация семантики в социально-регулятивных обращениях: на материале художественного текста», Т. М. Сукаленко «Гендерні стереотипи жіночності: проблеми вивчення», Т. І. Плужникової «На каком языке мы говорим? (к вопросу о русофонии)», Л. П. Дядечко (Київ) «Рекламный слоган: социофункциональный аспект», а також Т. Г. Бондаренко (Черкаси), І. В. Пожилаєвої (Київ), Н. Кузенної (Кіровоград), Ю. Степанової та ін.

У роботі секції «Філологічна інтерпретація тексту» взяла участь 10 дослідників, зокрема, А. І. Бондаренко (Ніжин), С. С. Данилюк, Л. М. Замулко, О. В. Гарашенко, К. В. Кононенко. Особливо цікавими були доповіді А. О. Романовської (Мінськ, Білорусь) «Античный символ и “возрождение” мифа», Л. В. Бублейник (Луцьк) «До поняття внутрішньої інтертекстуальності (ліричний і драматичний дискурси Л. Українки)», Д. М. Павкіна «Динаміка аксіології образу персонажа (на матеріалі роману О. Уайльда “Портрет Доріана Грея”)». Під час роботи секції увагу було зосереджено переважно на актуальних проблемах лінгвістики тексту, взаємозв'язку автора і тексту, дослідженні основних одиниць тексту.

У секції «Комунікативна структура дискурсу» обговорено питання вивчення різних типів дискурсу, його прагматичних і комунікативних аспектів. Особливо відзначені доповіді Т. В. Радзієвської (Київ) «Репрезентация мовленнєвої події у зв'язному тексті (на матеріалі сучасного українського мас-медійного дискурсу)», О. І. Голубничої «Функціональні характеристики висловлювань звинувачення (на матеріалі сучасної англійської мови)». Представили свої доповіді також В. Ф. Велівченко (Черкаси), Н. А. Жихарева (Горлівка), А. Г. Шиліна (Сімферополь), О. І. Приймак, О. І. Киба та ін.

У секції «Психолінгвістичні засади методики викладання мови» обговорювались психолінгвістичні засади навчання, питання реалізації інноваційних технологій у процесі формування мовнокомунікативної компетенції та ін. Заслухано доповіді Л. П. Рудакової «Мовні засоби вираження соціокультурної інформації», Н. М. Остапенко, Л. М. Кулешової «Соціокультурний компонент у структурі комунікативної компетентності учня загальноосвітньої школи». Також виступили О. Н. Симоненко, М. П. Василенко, О. М. Коваль, Л. В. Швидка, І. М. Куліш.

Проведені на засіданнях секцій дискусії засвідчили високий науковий рівень учасників обговорення та дали змогу визначити

перспективні аспекти дослідження в межах менталінгвістики.

Під час роботи конференції професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького С. А. Жаботинська провела для її учасників майстер-клас «Школи когнітивної лінгвістики: методологічні основи», на якому представила найновіші розробки основних шкіл з когнітивної лінгвістики. Головну увагу дослідника зосередила

на методологічних проблемах аналізу когнітивних одиниць.

До конференції видано збірник «Актуальні проблеми менталінгвістики»: Збірник наукових статей за матеріалами VI Міжнародної наукової конференції (Черкаси: Ант, 2009.— 318 с.).

Н. ДЕГТЯРЬОВА
(Миколаїв),
Т. РАДЗІЄВСЬКА
(Київ)

24–26 вересня 2009 року в Київському національному лінгвістичному університеті відбулася IX Міжнародна наукова конференція «Проблеми зіставної семантики», організована доктором філологічних наук професором О. О. Тараненком, у якій виступили з доповідями й узяли участь у дискусіях дослідники з України, Білорусі, Росії та деяких інших країн. Докладніше про зміст їхніх доповідей можна довідатися зі збірника наукових статей «Проблеми зіставної семантики» (К., 2009.— Вип. 9.— 484 с.), опублікованого за матеріалами конференції і виданого ще до початку її роботи. У цьому збірнику представлено 93 праці.

Проблеми різних аспектів сучасного контрастивного мовознавства стали предметом обговорення на двох пленарних засіданнях та на засіданнях чотирьох тематичних секцій.

На відкритті конференції з вітальним словом до учасників звернулася проректор з наукової роботи КНЛУ проф. Н. Ф. Гладуш, яка наголосила на актуальності проблематики конференції, пов'язаної з обсягом і змістом поняття «зіставна семантика», перспектив і методів її дослідження з когнітивно-семіотичного, ономазіологічного, комунікативно-дискурсивного та ін. напрямів.

Широка тематична амплітуда конференції була задекларована вже в пленарних доповідях. Так, проф. В. М. Манакін (Запоріжжя) у доповіді «У пошуках мовної моделі світу» піддав аналізу істинність думок А. Вежбицької, Ю. Степанова, Д. Лихачова та інших щодо інтерпретації мовної моделі світу, заінтригувавши слухачів запитанням, чи можна взагалі віднайти чітке наукове підґрунтя для розуміння і дослідження різних мовних картин світу. Проф. Л. К. Байрамова (Казань, Росія) розглянула в аксіологічній мовній парадигмі поняття Батьківщини і смерті, підтвердивши інтернаціональну ідею: найдорожче в людини — це Батьківщина, заради якої все інше втрачає свою цінність. На матеріалі східнослов'янських мов проф. Л. В. Бублейник (Луцьк) проаналізувала випадки паралельного розвитку внутрішньої структури корелятивних слів у східнослов'янських мовах, констатувавши розходження в значеннях міжмовних корелятивів гетерогенного складу. Проф. А. Е. Левицький представив дослідження, що вико-

нане у співавторстві з А. В. Шелудько, присвячене контрастивно-перекладацьким основам аналізу складних слів синтаксичного типу (на матеріалі англійської та української мов). Проблемі етнолінгвістичного в словотворенні була присвячена доповідь проф. О. О. Тараненка «Про демінутив як вияв національної ментальності (деякі міжмовні паралелі)», в якій аргументовано доведено, зокрема, що систему зменшувально-емоційних суфіксів української мови не можна вважати дзеркальним відображенням, як це нерідко розцінюють, уже усталеного образу української ментальності, оскільки не все в цій мовній сфері визначається особливостями національного характеру й темпераменту, і, навпаки, — сама «українська душа» не є втіленням тільки всього «наскрізь позитивного». Досліджуючи актуалізовану лексику в сучасних українській і російській мовах, проф. О. А. Стишов зауважив, що такі лексичні одиниці засвідчено здебільшого в соціально-економічній, педагогічно-освітній і науковій, конфесійній, суспільно-політичній сферах. У спортивній та військовій (крім козацької) лексиці й термінології відроджуються переважно номінації, що поставили на основі власних ресурсів мови й підтримуються українською мовною традицією. У доповіді проф. Г. В. Межжеріної «Володимир Мономах та його сини на сторінках Київського літопису (субстантивно-ад'єктивний дискурс)» спростовано поширену думку про умовне, суто етикетне змалювання князя в літописі. Портрети Володимира Мономаха та його синів — Мстислава, Ярополка, В'ячеслава, Юрія — змодельовано за допомогою дванадцяти іменників і прикметників. Історико-етимологічне спрямування мала доповідь проф. Т. О. Черниш, у якій йшлося про типологію семантичної рефлексії праслов'янських субстантивів із коренем **кур-*.

Коло проблем, яких торкнулися лінгвісти на засіданнях секції «Загальні проблеми зіставної семантики», було досить великим: міжмовна лексична семантика і концепти в різномовних картинах світу, когнітивна й інтерпретативна лінгвістика тексту, психолінгвістика й теорія асоціативних полів у близькоспоріднених мовах, просторові семан-

тичні моделі в етнолінгвістичному та структурно-семантичному аспектах тощо.

Теоретичним аспектам дослідження зіставної лексичної семантики присвятила свій виступ Т. С. Толчєєва, звернувши увагу слухачів на методику проведення контрастивного дослідження лексики на основі системного принципу, що передбачає кілька послідовних етапів: 1) установлення *tertium comparationis*; 2) здійснення внутрішньомовного аналізу конкретних мовних фактів; 3) установлення відношень збігу, розбіжностей, міжмовних лакун та способів їх компенсації. Розглянувши різні трактування поняття категоризації, В. Ф. Старко (Луцьк) запропонував на позначення важливих різновидів категоризації терміни *ідентифікувальна категоризація*, *таксономічна категоризація*, *номінативна категоризація* та *ситуативна категоризація*, кожний з яких може позначати як когнітивний процес, так і відповідний його результат. У доповіді Д. І. Терехової «Зіставний психолінгвістичний аналіз асоціативних полів слів української та російської мов» висвітлено загальні й специфічні риси мовної свідомості українців і росіян у певному фрагменті загальних образів світу, що приховані за стимулою *наука / наука* у двох мовах. За допомогою використання гештальту як способу структурування асоціативного поля виявлено ділянки збігу й відмінності образів мовної свідомості українців і росіян. Звернення до семантичної і граматичної еволюції соматизму *око / очі* (рос. *очи*), форми якого мають затемнений для сучасної свідомості первинний зміст, дозволило Г. І. Лисій допомогти в з'ясуванні його змісту, закономірностей формотворення і словозміни. Розглянувши погляди О. О. Потебні та Г. Пауля на семантику слова, зміну словом лексичного значення та причини цих змін, на можливість чи неможливість існування певних закономірностей цього процесу, Р. М. Ситняк (Горлівка) відзначив важливий вплив загальної теорії мови В. фон Гумбольдта на формування в мовознавстві теорій, пов'язаних із лексичним значенням слова. Типологічно-зіставному аналізу метафор було присвячено дві доповіді: С. В. Талько (Київ) «Аксіологічно марковані антропоцентричні метафори і порівняння в мовних картинах світу (на матеріалі української і англійської мов)» і Н. В. Чендей (Ужгород) «Типологічно-зіставний аналіз метафор вогняної стихії в ліриці Дж. Г. Байрона та її українських перекладах». Етнолінгвістичне спрямування мав виступ Т. В. Голі-Оглу (Маріуполь) «Роль рослинного семіотичного коду в календарній обрядовості східних слов'ян весняного циклу». Авторка з'ясувала, що сферою референції рослинного семіотичного коду в циклі весняних календарних обрядів є міфопоетична картина світу східних слов'ян (уявлення про коловорот часу як про русійну силу життя та енергії) і соціоаксіологічна структура обрядового

простору (позитивне й негативне маркування флоролексем як складників багатокомпонентних обрядових термінів). З метою верифікації гіпотези про те, що на різних етапах еволюції система активізує різні засоби оброблення й передачі адаптивно значущої інформації, Т. О. Козлова (Запоріжжя) в доповіді «Концептуальний архетип та його актуалізація в споріднених лінгвокультурах» проаналізувала еволюцію рефлексів іє. **kūso-* в давньоанглійській та давньоісландській мовах. У доповіді двох її співавторів А. Глаза (Люблін, Польща) і С. Потапенка (Ніжин) «Когнітивні аспекти лексичного значення: *water i sea — land* в англійській, польській та українській мовах» розглянуто можливості застосування теорій втіленого розуміння й побудови перспектив для пояснення семантично близьких одиниць у порівнюваних мовах.

Деякі виступів було присвячено проблемі вербалізації різних концептів у різних мовах. Так, З. Г. Козирєва проаналізувала концепт «праця» в українській та російській мовах, А. В. Бєляєва (Запоріжжя) — концепт «освіта» в англійській, французькій, російській, українській мовах, О. С. Колесник — концепт «магічний об'єкт» у британському й українському міфологічних просторах, В. І. Калініченко (Кіровоград) — образний складник концепту «success» в американській мовній свідомості (за результатами психолінгвістичного експерименту).

Л. В. Гнаповська (Суми) в доповіді «Давньогерманська та кельтська антропонімія у просторі міфопоетичного дискурсу» показала, як можна декодувати згорнутий в апелятиві особового імені соціальний сюжет, проінтерпретували окремі елементи антропоніміконів середньовічних англосаксів та кельтів. Про відмінності між їдишем і німецькою мовою, про спільні риси їдишу й англійської мови, про риси, притаманні тільки мові їдиш, ішлося у виступі «Деякі питання порівняльної типології мови їдиш та інших західногерманських мов» С. Я. Литвака (Запоріжжя).

П'ятнадцять доповідей було виголошено й обговорено на засіданнях секції «Лексика і фразеологія». У доповіді «Зіставний аналіз германізмів та англоамериканізмів у німецькій та англійській мовах» Л. А. Ковбасюк (Херсон) визначила процеси інтерференції у мові-реципієнті, проаналізувала структурно-семантичні риси германізмів та англоамериканізмів у німецькій та англійській мовах, а також їхнє функціонування. Фіксуванню та відображенню взаємодії психологічних, культурних та комунікативних фактів було присвячено виступ А. М. Барабулі «Конотації в ноєматичному пласті лексики (порівняльно-типологічний аналіз)». Результати взаємодії українських говорів карпатського та поліського ареалів з південнослов'янськими мовами, що ведуть до спільних міждіалектних утворень, були представлені в дослідженні «З україн-

сько-південнослов'янських лексико-семантичних паралелей» О. А. Могили. На матеріалі слов'янських мов Л. М. Орел визначила безеквівалентні та тотожні значення міжмовних омонімів — назв історичних реалій. Багатство семантико-асоціативного та словотвірного потенціалу ключового слова «Європа» в сучасній українській мові (на матеріалі українських ЗМІ) описала Ю. П. Педенко. У своїй доповіді Х. Б. Мелько схарактеризувала тактильну лексику української та англійської мов у лексикографічному плані та визначила її функції в художньому мовленні.

У центрі уваги чималої кількості праць було вивчення фраземіки деяких слов'янських, германських і романських мов у зіставно-типологічному аспекті з різних лінгвістичних позицій. Це доповіді К. І. Мізіна «Ціннісні орієнтири лінгвокультури кризь призму соціолінгвістичного моніторингу (на матеріалі німецької компаративної фразеології)», О. О. Нагорної (Хмельницький) «Процеси семантичної модифікації англомовних етномаркованих фразеологізмів», М. П. Баган «Заперечення неправдивості мовлення у фразеологізмах української та російської мов», Я. В. Мельник (Умань) «Семантика вогню і її відображення в англійських і українських фраземах», А. Ф. Малюги (Донецьк) «Фразеологічні одиниці з компонентом — найменуванням явища природи в англійській, німецькій, іспанській, українській та російській мовах», О. Л. Стародедової «Основні компоненти конотативного значення фразеологічних одиниць (на матеріалі англійської та української мов)», В. Б. Приходько (Луцьк) «Англомовна рецепція фразеології повісті М. Гоголя "Ночь перед Рождеством"», Г. П. Музиченко «Типологічні параметри формально-семантичних кореляцій у вторинному фразеотворенні в контексті газетного заголовка», Л. М. Пашинської «Нові стійкі словосполучення з компонентами *Чорнобиль, Чорнобильський* (на матеріалі українських і російських періодичних видань)».

На засіданнях третьої секції було заслухано й обговорено десять доповідей. Так, С. В. Сорокін присвятив свій виступ особливостям реалізації семантики зобов'язання і необхідності контрастивного аспекту на матеріалі турецької, української і англійської мов. Н. Б. Іваницька обґрунтувала перспективність міжмовного зіставлення дієслівної лексико-семантичної парадигматики як одного з можливих аспектів двостороннього контрастивного аналізу дієслівних систем української та англійської мов у проєкції на встановлену основу зіставлення — узагальнену дієслівну категорію «процесуальність». Гість із Білорусі — В. С. Сидорець (Мозир) звернув увагу на вербоїди як нестандартні засоби реалізації станових значень взаємності і сумісності в сучасних східнослов'янських мовах. Основні підтипи

редукованих дієтез реципрокальних конструкцій в українській мові описала в своїй доповіді С. О. Юшкова (Горлівка). З'ясував і проаналізував лексичні засоби за їхньою потенцією вказувати на неозначену та означену кратність у німецькій та українській мовах М. М. Везубенко (Кіровоград). Н. І. Пашкова типологічно схарактеризувала займенники в новогрецькій та українській мовах. Про семантичні властивості прийменникових еквівалентів зі структурою «прийменник + іменник» у польській і українській мовах ішлося у виступі О. О. Антонової. Зіставний аналіз словотвірної структури ботанічних найменувань на матеріалі германських, романських і слов'янських мов було зроблено в дослідженні І. В. Поснік (Донецьк). Л. С. Ніколаєнко (Херсон) зіставила семантичні особливості англійських і українських аксіологічно маркованих композитних номінацій за оцінкою мовленнєвої поведінки людини, а О. О. Жижома (Маріуполь) — особливості формування смислової структури okazionalnyh sliv (на матеріалі поетичних творів П. Тичини та В. Маяковського). На засіданні четвертої секції «Семантика тексту. Перекладознавство» одному з найдавніших елементів образотворчості — асоціативному паралелізму, зокрема в російському та українському фольклорному мовленні, було присвячено доповідь Т. В. Охріменко. На інтерсеміотичну специфіку загадки звернула свою увагу Н. В. Захарова (Запоріжжя). Семантичний аспект піктограм та ідеограм, що функціонують на шпальтах сучасних англомовних періодичних видань, проаналізувала Л. Л. Макарук (Луцьк). У своїй доповіді Н. В. Петлюченко (Одеса) розглянула принципи побудови *tertium comparationis* для зіставного аналізу сучасного німецького та українського апелятивного дискурсу харизматичного політичного лідера. Досліджуючи речення зі вставленими компонентами (на матеріалі англомовного, україномовного та російськомовного мас-медійного дискурсу), М. Н. Дорошенко вказала на значно частіші випадки використання парентези абсолютно з протилежною метою — не внесення додаткової інформації, а оформлення головного смислового стрижня висловлення у вигляді парентези задля кращого емоційного сприйняття, розуміння й запам'ятовування його адресатом. Про деякі особливості відтворення в українському перекладі прагматики казки Дж. Орвелла «Animal Farm» ішлося у виступі Н. А. Янко. О. М. Алексєєва визначила спільне та відмінне у функціонуванні антропонімів у тестах жанру фентезі українською та англійською мовами.

На останньому пленарному засіданні конференції було підбито підсумки її роботи. Наступна, десята, конференція запланована на 22–24 вересня 2011 року.

Г. МІНЧАК